

ΠΑΓΙΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ

10. Εδαφικές Εκτάσεις
11. Κτίρια – Εγκαταστάσεις κτιρίων – Τεχνικά έργα
12. Μηχανήματα – Τεχνικές Εγκαταστάσεις – Λοιπός μηχαν. Εξοπλισμός
13. Μεταφορικά μέσα
14. Έπιπλα και Λοιπός εξοπλισμός
15. Ακινήτοποιήσεις υπό εκτέλεση & Προκαταβολές κτήσης παγίων στοιχείων
16. Ασώματες Ακινήτοποιήσεις & Έξοδα πολυετούς απόσβεσης
17.
18. Συμμετοχές & λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις
19. Πάγιο ενεργητικό υποκ/των ή άλλων κέντρων

Σύμφωνα με τον Ν.2190/20 άρθρο 42ε παρ.2 «Πάγιο Ενεργητικό είναι το σύνολο των αγαθών, αξιών και δικαιωμάτων, που προορίζονται να παραμείνουν μακροχρόνια και με την ίδια περίπου μορφή στην Εταιρία, με στόχο να χρησιμοποιούνται για την επίτευξη των σκοπών της. Επίσης στο Πάγιο Ενεργητικό, περιλαμβάνονται οι συμμετοχές και οι μακροπρόθεσμες απαιτήσεις». Η ωφέλιμη ζωή των παγίων πρέπει να είναι οπωσδήποτε μεγαλύτερη από ένα έτος.

Επομένως τα χαρακτηριστικά εκείνα τα οποία πρέπει να περιλαμβάνει ένα στοιχείο, ώστε να χαρακτηριστεί πάγιο, είναι τα ακόλουθα :

- Κατέχονται από την επιχείρηση για την επίτευξη των σκοπών της (παραγωγή αγαθών, παροχή υπηρεσιών, διοικητικοί σκοποί)
- Αποκτήθηκαν ή κατασκευάστηκαν με πρόθεση τη διαρκή χρησιμοποίησή τους
- Δε προορίζονται για πώληση με βάση τη συνήθη δραστηριότητα της επιχείρησης

Τα πάγια στοιχεία διακρίνονται σε λειτουργικά και μη λειτουργικά. Ως λειτουργικά, θεωρούνται τα πάγια στοιχεία, τα οποία χρησιμοποιούνται και δημιουργούν εισροές κεφαλαίων στην επιχείρηση. Ως μη λειτουργικά, θεωρούνται τα πάγια στοιχεία, ως τη στιγμή που θα δημιουργήσουν εισροή κεφαλαίων προς την επιχείρηση. Έτσι, ένα γήπεδο που αποκτήθηκε με σκοπό την μελλοντική ανέγερση των κεντρικών γραφείων της επιχείρησης, θεωρείται ως μη λειτουργικό πάγιο, διότι δε χρησιμοποιείται προς το παρόν για την επίτευξη των σκοπών της επιχείρησης.

Ο κύκλος της ζωής ενός παγίου (απόκτηση, διατήρηση, πώληση – διαγραφή), περιλαμβάνει τους ακόλουθους λογιστικούς χειρισμούς :

- Αποτίμηση της αξίας του κατά την απόκτησή του καθώς και κατά το τέλος χρήσης
- Αναπροσαρμογή της αξία του
- Υποτίμηση της αξία του
- Απόσβεσή του
- Πώληση, Διαγραφή του

ΑΠΟΣΒΕΣΗ ΠΑΓΙΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ

Σύμφωνα με το Ε.Γ.Λ.Σ., απόσβεση είναι η χρονική κατανομή της αποσβεστέας αξίας του παγίου περιουσιακού στοιχείου, που υπολογίζεται με βάση την ωφέλιμη διάρκεια ζωής του και συνακόλουθα, η λογιστική απεικόνιση και ο καταλογισμός της σε καθεμία χρήση. Οι αποσβέσεις βαρύνουν το λειτουργικό κόστος ή απ' ευθείας τα αποτελέσματα χρήσεως όταν πρόκειται για αποσβέσεις που δεν ενσωματώνονται στο λειτουργικό κόστος. Το ποσό της ετήσιας απόσβεσης, αντιπροσωπεύει τη μείωση της αξίας του παγίου στοιχείου, που επέρχεται λόγω της χρήσεώς του, της παρόδου του χρόνου και της οικονομικής του απαξιώσεως.

- Αποσβέσιμο πάγιο περιουσιακό στοιχείο είναι το ενσώματο ή αυλό πάγιο στοιχείο που αποκτάται από την οικονομική μονάδα για διαρκή παραγωγική χρήση και έχει ωφέλιμη διάρκεια ζωής περιορισμένη, πάντως μεγαλύτερη από ένα έτος.
- Ωφέλιμη διάρκεια ζωής είναι είτε η χρονική περίοδος κατά την οποία υπολογίζεται ότι το αποσβέσιμο πάγιο στοιχείο θα χρησιμοποιείται παραγωγικά από την οικονομική μονάδα, είτε η ολική ποσότητα παραγωγής ή το ολικό έργο το οποίο αναμένεται να επιτύχει η οικονομική μονάδα από το πάγιο αυτό στοιχείο (π.χ. ωφέλιμη διάρκεια ζωής μηχανήματος μετρημένη σε παραγωγικές ώρες).
- Αποσβεστέα αξία είναι το ιστορικό κόστος ενός αποσβέσιμου παγίου περιουσιακού στοιχείου ή άλλο ποσό που αντικατέστησε νόμιμα το ιστορικό κόστος (π.χ. αναπροσαρμογή), μειωμένη κατά την υπολειμματική αξία του, εφόσον αυτή είναι αξιόλογη.
- Υπολειμματική αξία ενός αποσβέσιμου παγίου περιουσιακού στοιχείου, είναι η καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία του, που υπολογίζεται να πραγματοποιηθεί κατά το τέλος της ωφέλιμης διάρκειας ζωής του.

ΜΕΘΟΔΟΣ ΣΤΑΘΕΡΗΣ ΑΠΟΣΒΕΣΗΣ

Η αποσβεστέα αξία διαιρείται με τον αριθμό των ετών της προβλεπόμενης ζωής του προς απόσβεση παγίου και έτσι προκύπτει το ετήσιο ποσό απόσβεσης, το οποίο παραμένει σταθερό σε όλα τα έτη της ωφέλιμης ζωής του.

(Αξία παγίου ευρώ 10.000 / Διάρκεια ζωής 10 έτη =
Ετήσια απόσβεση 10% ευρώ 1.000)

ΜΕΘΟΔΟΣ ΦΘΙΝΟΥΣΑΣ ΑΠΟΣΒΕΣΗΣ

(Μόνο για τα μηχανήματα και λοιπό μηχανολογικό και τεχνικό εξοπλισμό παραγωγής)

Τα ποσοστά των αποσβέσεων που προβλέπονται για τη μέθοδο της σταθερής απόσβεσης, πολλαπλασιάζονται με συντελεστή τρία (3) και οι προκύπτοντες συντελεστές αποσβέσεων, υπολογίζονται επί του εκάστοτε υπολοίπου της αναπόσβεστης αξίας κάθε περιουσιακού στοιχείου.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ ΦΘΙΝΟΥΣΑΣ ΑΠΟΣΒΕΣΗΣ

Αξία μηχανήματος ευρώ 10.000. Ετήσια απόσβεση $10\% \times 3 = 30\%$.

Επομένως η απόσβεση θα έχει την παρακάτω εξέλιξη:

- 1ος χρόνος $10.000 \times 30\% = 3.000$ Απόσβεση
- 2ος χρόνος $7.000 \times 30\% = 2.100$ Απόσβεση
- 3ος χρόνος $4.900 \times 30\% = 1.740$ Απόσβεση
- 4ος χρόνος $3.430 \times 30\% = 1.029$ Απόσβεση
- 5ος χρόνος $2.401 \times 30\% = 720$ Απόσβεση
- 6ος χρόνος $1.681 \times 30\% = 504$ Απόσβεση
- 7ος χρόνος $1.177 \times 30\% = 353$ Απόσβεση
- 8ος χρόνος $824 \times 100\% = 823,99$ Απόσβεση

Σημειώνεται ότι κατά τη διαχειριστική χρήση που η αναπόσβεστη αξία των παγίων περιουσιακών στοιχείων, μειωμένη με τις αποσβέσεις που αναλογούν στη χρήση αυτή, είναι μικρότερη του ποσοστού 10% της αξίας κτήσης, ολόκληρο το ποσό της αναπόσβεστης αξίας, δύναται να αποσβεσθεί κατά τη διαχειριστική αυτή χρήση. Επομένως, στο ανωτέρω παράδειγμα, θα ήταν δυνατή η ολική απόσβεση του μηχανήματος κατά τον 7ο χρόνο.

**ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 4308
ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΑ ΠΡΟΤΥΠΑ,
ΣΥΝΑΦΕΙΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΚΑΙ ΆΛΛΕΣ
ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ
(ΦΕΚ Α' 251/24-11-2014)**

Αρθρο 18: Ενσώματα και άυλα πάγια περιουσιακά στοιχεία

3. Προσαρμογή αξιών

α) Αποσβέσεις

α.1) Η αξία των παγίων περιουσιακών στοιχείων που έχουν περιορισμένη ωφέλιμη ζωή υπόκειται σε απόσβεση. Η απόσβεση αρχίζει όταν το περιουσιακό στοιχείο είναι έτοιμο για τη χρήση για την οποία προορίζεται και υπολογίζεται με βάση την εκτιμώμενη ωφέλιμη οικονομική ζωή του.

α.2) Η διοίκηση της οντότητας έχει την ευθύνη επιλογής της κατάλληλης μεθόδου απόσβεσης για τη συστηματική κατανομή της αξίας του παγίου στην ωφέλιμη οικονομική ζωή του.

α.3) Η απόσβεση διενεργείται είτε με τη σταθερή μέθοδο είτε με τη φθίνουσα μέθοδο είτε με τη μέθοδο των παραγόμενων μονάδων.

α.4) Η γη δεν υπόκειται σε απόσβεση. Ωστόσο, βελτιώσεις αυτής με περιορισμένη ωφέλιμη ζωή υπόκεινται σε απόσβεση.

α.5) Έργα τέχνης, αντίκες, κοσμήματα και άλλα πάγια στοιχεία που δεν υπόκεινται σε φθορά ή αχρήστευση, δεν αποσβένονται.

α.6) Η υπεραξία και τα άυλα περιουσιακά στοιχεία με απεριόριστη ζωή δεν υπόκεινται σε απόσβεση. Στην περίπτωση αυτή τα εν λόγω στοιχεία υπόκεινται σε ετήσιο έλεγχο απομείωσης της αξίας τους.

α.7) Η υπεραξία, οι δαπάνες ανάπτυξης και τα άυλα περιουσιακά στοιχεία με ωφέλιμη ζωή που δεν μπορεί να προσδιοριστεί αξιόπιστα υπόκεινται σε απόσβεση, με περίοδο απόσβεσης τα δέκα (10) έτη.

Άρθρο 24

Φορολογικές Αποσβέσεις

1. Κατά τον προσδιορισμό των κερδών από επιχειρηματική δραστηριότητα, οι φορολογικές αποσβέσεις των στοιχείων του ενεργητικού εκπίπτουν από:

α) τον κύριο των παγίων στοιχείων του ενεργητικού της επιχείρησης σε όλες τις περιπτώσεις εκτός της περίπτωσης β΄,

β) τον μισθωτή, σε περίπτωση χρηματοδοτικής μίσθωσης κατά την έννοια του ν. 4308/2014, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο νόμο αυτόν.

3. Εδαφικές εκτάσεις, έργα τέχνης, αντίκες, κοσμήματα και άλλα πάγια στοιχεία ενεργητικού επιχειρήσεων που δεν υπόκεινται σε φθορά και αχρήστευση λόγω παλαιότητας, δεν υπόκεινται σε φορολογική απόσβεση.

4. Κόστος κτήσης ή κατασκευής, περιλαμβανομένου και του κόστους βελτίωσης, ανανέωσης και ανακατασκευής αποκατάστασης του περιβάλλοντος αποσβένονται, σύμφωνα με τον παρακάτω πίνακα:

Κατηγορία ενεργητικού επιχείρησης

Συντελεστής φορολογικής απόσβεσης (% ανά φορολογικό έτος)

Κτίρια, κατασκευές, εγκαταστάσεις, βιομηχανικές και ειδικές εγκαταστάσεις, μη κτιριακές εγκαταστάσεις, αποθήκες και σταθμοί, περιλαμβανομένων των παραρτημάτων τους (και ειδικών οχημάτων φορτοεκφόρτωσης)

4

Εδαφικές εκτάσεις που χρησιμοποιούνται σε εξόρυξη και λατομεία, εκτός αν χρησιμοποιούνται για τις υποστηρικτικές δραστηριότητες εξόρυξης

5

Αεροσκάφη, σιδηροδρομικοί συρμοί, πλοία και σκάφη

5

Μηχανήματα, εξοπλισμός εκτός Η/Υ και λογισμικού

10

Μέσα μεταφοράς ατόμων

16

Μέσα μεταφοράς εμπορευμάτων

12

Άυλα στοιχεία και δικαιώματα και έξοδα πολυετούς απόσβεσης

10

Εξοπλισμός Η/Υ, κύριος και περιφερειακός και λογισμικό

20

Λοιπά πάγια στοιχεία της επιχείρησης

10

Εξοπλισμός και όργανα, που χρησιμοποιούνται για τις ανάγκες εκτέλεσης επιστημονικής και τεχνολογικής έρευνας.

Ως εξοπλισμός και όργανα που χρησιμοποιούνται για τις ανάγκες εκτέλεσης της επιστημονικής και της τεχνολογικής έρευνας, θεωρείται αυτός, που περιγράφεται στο σχετικό άρθρο της κοινής υπουργικής απόφασης του άρθρου 22Α.

40

Ο συντελεστής φορολογικής απόσβεσης του προηγούμενου πίνακα για τα άυλα στοιχεία και δικαιώματα ισχύει, εφόσον δεν προκύπτει συμβατικά από την αρχική συμφωνία διαφορετική των δέκα (10) ετών οικονομική διάρκεια ζωής, οπότε και ο συντελεστής διαμορφώνεται ως το πηλίκο «1 διά έτη διάρκειας ζωής δικαιώματος». Σε περίπτωση δικαιωμάτων που θεμελιώθηκαν πριν από την έναρξη ισχύος της παρούσας διάταξης, για την αναπόσβεστη αξία (εναπομείνασα αξία) ως διάρκεια δικαιώματος λαμβάνεται η υπολειπόμενη διάρκεια του δικαιώματος.

5. Ο υπολογισμός των φορολογικών αποσβέσεων είναι υποχρεωτικός, γίνεται σε ετήσια βάση και δεν επιτρέπεται η μεταφορά αποσβενόμενων ποσών μεταξύ οικονομικών χρήσεων.

6. Η φορολογική απόσβεση ενός πάγιου περιουσιακού στοιχείου αρχίζει από τον επόμενο μήνα εντός του οποίου χρησιμοποιείται ή τίθεται σε υπηρεσία από τον φορολογούμενο κατ' αναλογία με τους συντελεστές της παραγράφου 4.

7. Το ποσό της φορολογικής απόσβεσης δεν δύναται να υπερβεί το κόστος κτήσης ή κατασκευής, περιλαμβανομένου του κόστους βελτίωσης, ανανέωσης και ανακατασκευής, καθώς και αποκατάστασης του περιβάλλοντος. Εάν η αποσβέσιμη αξία ενός περιουσιακού στοιχείου της επιχείρησης είναι μικρότερη από χίλια πεντακόσια (1.500) ευρώ, το εν λόγω στοιχείο μπορεί να αποσβεστεί εξ ολοκλήρου μέσα στο φορολογικό έτος που αποκτήθηκε το περιουσιακό στοιχείο. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών μπορεί να αναπροσαρμόζεται το ποσό που ορίζεται στο προηγούμενο εδάφιο μία φορά ανά πέντε έτη, με βάση τα κατάλληλα στοιχεία που δημοσιεύονται από την Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛ.ΣΤΑΤ.).

8. Οι νέες επιχειρήσεις δύνανται να αναβάλουν την φορολογική απόσβεση των περιουσιακών στοιχείων της επιχείρησης κατά τα πρώτα τρία (3) φορολογικά έτη.

9. Ο υπολογισμός της τιμής κτήσης σύμφωνα με τα άρθρα 41 και 42 (περί μεταβιβάσεων ακίνητης περιουσίας και τίτλων) γίνεται με βάση τις φορολογικές αποσβέσεις.

10.α. Το συναφές με την ενεργειακή απόδοση ή εξοικονόμηση νερού κόστος, αποσβένεται με τους συντελεστές του πίνακα της παραγράφου 4 του παρόντος άρθρου προσαυξημένους κατά ποσοστό εκατό τοις εκατό (100%). Σε περίπτωση που ο αρχικός συντελεστής απόσβεσης είναι ανώτερος του 10%, ο προσαυξημένος συντελεστής δεν δύναται να υπερβαίνει τις 10 ποσοστιαίες μονάδες.

β. Η διάταξη της προηγούμενης περίπτωσης δεν καταλαμβάνει τις κατηγορίες ενεργητικού επιχείρησης τις σχετικές με: "Αεροσκάφη, σιδηροδρομικούς συρμούς, πλοία και σκάφη", "Μέσα μεταφοράς ατόμων" και "Μέσα μεταφοράς εμπορευμάτων".

γ. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Περιβάλλοντος και Ενέργειας και του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων καθορίζονται οι προϋποθέσεις, οι όροι, οι διαδικασίες, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή της παρούσας παραγράφου.